

มติคณะรัฐมนตรี 2 มิถุนายน 2569

เรื่อง การจัดทำบันทึกความร่วมมือโครงการจ้างงานเพื่อการพัฒนาทักษะ (Memorandum of Cooperation on the Employment for Skill Development Program: MOC)

คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบตามที่กระทรวงแรงงาน (รง.) เสนอ ดังนี้

1. เห็นชอบร่างบันทึกความร่วมมือโครงการจ้างงานเพื่อการพัฒนาทักษะ (Memorandum of Cooperation on the Employment for Skill Development Program: MOC) ทั้งนี้ หากมีการแก้ไขส่วนที่ไม่ใช่สาระสำคัญ ไม่ขัดข้องต่อผลประโยชน์ของไทย และไม่ขัดกับหลักการที่ได้ให้ความเห็นชอบไว้ ขอให้กระทรวงแรงงานสามารถดำเนินการได้

2. เห็นชอบให้ปลัดกระทรวงแรงงานและอธิบดีกรมการจัดหางาน ลงนามในบันทึกความร่วมมือโครงการจ้างงานเพื่อการพัฒนาทักษะ ระหว่างกระทรวงแรงงานแห่งราชอาณาจักรไทยและกระทรวงยุติธรรม กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงสาธารณสุข แรงงาน และสวัสดิการ และสำนักตำรวจแห่งชาติญี่ปุ่น

สาระสำคัญ

1. รัฐบาลญี่ปุ่นได้กำหนดนโยบายนำเข้าแรงงานต่างชาติใหม่ ด้วยระบบการจ้างงานเพื่อการพัฒนาทักษะ (Employment for Skill Development : ESD) ซึ่งผ่านการเห็นชอบจากวุฒิสภา เมื่อวันที่ 14 มิถุนายน 2567 โดยระบบใหม่นี้จะเข้ามาทดแทนระบบผู้ฝึกปฏิบัติงานด้านเทคนิคที่ดำเนินการมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2536 โดยจะมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2570 มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีทักษะทางอาชีพในระดับเทียบเท่ากับ “แรงงานทักษะเฉพาะ หมายเลข 1” (Specified Skilled Worker Type 1) ผ่านการทำงานในประเทศญี่ปุ่นเป็นระยะเวลา 3 ปี และเป็นการส่งเสริมให้มีการจัดหาบุคลากรทำงานในสาขาอาชีพต่าง ๆ อย่างเพียงพอ โดยจะมีการปรับปรุงกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การจัดส่งแรงงานเป็นไปอย่างเหมาะสม กระทรวงแรงงาน โดยคณะทำงานพิจารณาบันทึกความร่วมมือว่าด้วยโครงการจ้างงานเพื่อการพัฒนาทักษะพิจารณาและจัดทำร่างข้อตกลงที่เกี่ยวกับบันทึกความร่วมมือว่าด้วยโครงการจ้างงานเพื่อการพัฒนาทักษะในประเทศญี่ปุ่น ซึ่งมีผู้แทนกรมสนธิสัญญาและกฎหมายร่วมเป็นคณะทำงาน โดยได้พิจารณาร่างบันทึกความร่วมมือฯ ระหว่างกระทรวงแรงงานแห่งราชอาณาจักรไทย และกระทรวงยุติธรรม กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงสาธารณสุข แรงงาน และสวัสดิการ และสำนักงานตำรวจแห่งชาติญี่ปุ่น ซึ่งคณะทำงานฯ ได้ให้ความเห็นชอบแล้ว

2. ร่างบันทึกความร่วมมือฯ มีสาระเกี่ยวกับการส่งเสริมความร่วมมือด้านแรงงานและยกระดับกระบวนการจัดส่งแรงงานไทยไปทำงานในประเทศญี่ปุ่นให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อทั้งฝ่ายไทยและญี่ปุ่น

3. ประโยชน์และผลกระทบ

เพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีทักษะทางอาชีพในระดับเทียบเท่ากับ “แรงงานทักษะเฉพาะ หมายเลข 1” (Specified Skilled Worker Type 1) ผ่านการทำงานในประเทศญี่ปุ่นเป็นระยะเวลา 3 ปี และเป็นการส่งเสริมให้มีการจัดหาบุคลากรทำงานในสาขาอาชีพต่าง ๆ อย่างเพียงพอ โดยจะมีการปรับปรุงกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การจัดส่งแรงงานเป็นไปอย่างเหมาะสม และให้มีการจัดสภาพแวดล้อมในการรับแรงงานที่เหมาะสมยิ่งขึ้น เป็นการยกระดับการจ้างงาน และการคุ้มครองแรงงานไทยในประเทศญี่ปุ่นให้ได้รับสิทธิประโยชน์ตามกฎหมายอย่างเป็นธรรมและไม่ถูกเลือกปฏิบัติ ประกอบกับร่างบันทึกความร่วมมือฯ ไม่เป็นสนธิสัญญาตามกฎหมายระหว่างประเทศ ไม่เป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา 178 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 ผ่านการเจรจาจนได้ข้อยุติและได้รับความเห็นชอบจากทั้ง 2 ฝ่ายแล้ว อีกทั้ง การดำเนินการภายใต้ร่างบันทึกความร่วมมือฯ สามารถดำเนินการได้ตามอำนาจหน้าที่ กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง รวมถึงงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรไว้แล้ว และเพื่อให้สามารถดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการรับรององค์กรผู้ส่งและการจัดส่งแรงงานไทยไปทำงานในประเทศญี่ปุ่นภายใต้ระบบการจ้างงานเพื่อการพัฒนาทักษะได้ทันกำหนดวันที่ 1 เมษายน 2570 ซึ่งเป็นโอกาสในการขยายตลาดแรงงาน และโอกาสการมีงานทำของแรงงานไทยจำเป็นต้องดำเนินการโดยเร็วที่สุด